

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

حزب کار ایران (توفان)

۰۴ اکتوبر ۲۰۲۰

ادبیات مارکسیستی به زبان مختصر و ساده

ایدئولوژی چیست؟

ایدئولوژی واژه‌ای از زبان فرانسه است که مفهومی معین دارد. منشأ کلمه نیز خود حاکی از این مفهوم است. ایدئولوژی از دو کلمه یونانی (Idea) به معنی «فکر» و (Logos) به معنی «علم و معرفت» تشکیل می‌شود و بنابر این ایدئولوژی علم و معرفت به افکار است و معنای آن در لغتنامه فرانسوی چنین آمده است:

«علم افکار، مجموعه افکار و معتقداتی است که یک دکترین را تشکیل می‌دهد و در فلسفه مجموعه افکار و نظرات منسجمی است که یک طبقه اجتماعی خود را در آنها باز می‌یابد و آن را برای مبارزه با طبقه دیگر به خاطر تحمیل قدرت خود به خدمت می‌گیرد».

ایدئولوژی زائیده جهان‌بینی است. ویژگی «جهان‌بینی» یک طبقه توسط موقعیت طبقه در جامعه و منتج از منافع طبقاتی او تعیین و تبیین می‌شود.

«تفکر طبقه حاکم در هر عصر ایده‌های حاکم هستند. به این معنی که هر طبقه‌ای که بر نیروی مادی جامعه تسلط دارد، همزمان قدرت فکری‌اش را نیز حاکم می‌کند» (مارکس، انگلس کلیات آثار ج. ۳ ص. ۲۶).

بنابر این قرارداد «حکومت‌های ایدئولوژیک» در مقابل «حکومت‌های دموکراتیک (بورژوا دموکراتیک)، که گویا فاقد ایدئولوژی هستند!! سخنی پوچ و بی‌معنی است. طرفداران نظریه فوق معتقدند که: «حکومت‌های ایدئولوژیک مشروعیت خود را از یک نظام اعتقادی کسب می‌کنند که آن نظام تکالیف و وظائف مشخصی را در برنامه کاری خود دارد». یا «در نظام‌های اعتقادی همه چیز در خدمت به اهداف آرمانی تعریف می‌شود». در صورتی که هر حکومتی، با و یا بدون تکیه بر اعتقادات و آرمان‌های مذهبی، طبقاتی است و بیش از همه حکومت‌های بورژوا دموکراتیک، زیرا که هر حکومت طبقاتی از همه ابزارها، از پارلمان و دولت گرفته تا ارتش و پولیس برای حفظ حاکمیت و به طریق اولی حفظ منافع طبقه حاکم، که در گرو استثمار کارگران و زحمتکشان است، استفاده می‌کند و از این منظر با یک حکومت آرمانی تفاوت چندانی ندارد. در نتیجه حکومت فارغ از ایدئولوژی وجود خارجی ندارد و آن را صرفاً برای تخطئه حکومت‌های سوسیالیستی و توجیه دیکتاتوری بورژوائی سرمایه‌داری اختراع کرده‌اند.
